

blevne forflyttede, er det vist for almindelige Mennesker ligegyldigt, om man sætter den ene eller den anden Etikette derpaa, det er og bliver dog et Onde, de rammes af paa Grund af deres Votering, og dermed er den Uafhængighed af de foresatte, som er Grundlaget for enhver Tillid til Domstolene, rokket, for ikke at sige tilintetgjort. Grundloven siger ikke blot, at en Dommer ikke kan afsættes, men ogsaa, at han ikke maa "forflyttes mod sit Onste", men her gaar man gladelig hen og forflytter et Par Officerer, der have voteret anderledes, end Krigsbestyrelsen finder det rigtig. Jeg vil altsaa, efter hvad jeg her har citeret af de gældende Bestemmelser, ikke bestride, at Generalauditoren og Krigsministeriet havde den formelle Ret til at gøre, hvad de have gjort, men jeg siger blot, at naar Loven er saaledes, saa "er hun slet", — som der staar i "Eventyr paa Fodrejsen" — og saa bør den forandres. Det er ikke det eneste Tilfælde, der foreligger af den Slags. Generalauditoren oplyser i samme Artikel, at der i 1885 forefaldt et lignende Tilfælde, hvor nogle Krigsretsdommere bleve forfattede af Krigsbestyrelsen paa Grund af det Sinds-lag, de havde lagt for Dagen i deres Voteringer. Det er ingenlunde min Mening at ville hævde, at en Dommer ikke skulde staa til Ansvar for sin Stemmegivning lige saa vel i den militære som i den civile Retspleje, men det skal sandelig være et Ansvar af en anden Art end det, der her er Tale om. Lad ham blive stillet for en Domstol, og hvis det saa kan bevises, at han "bevidst har gjort sig skyldig i nogen Uretfærdighed" — som det hedder i vor borgerlige Straffelov — lad ham saa blive straffet endog meget haardt derved. Men saaledes at lægge Skønnet over, om han har dømt rigtig eller urigtig i de militære foresattes Haand er ganske at nedbryde Tilliden til Domstolene.

Det er dernæst en Ejendommelighed ved den militære Retspleje, at der ingen Appel er. Det er jo ellers noget, hvort man søger Betyggelsen i den borgerlige Retspleje over for den sørgelige Form for Retspleje, som vi have i Underinstansen, at der altid er Appel. Det har ganske vist ikke meget af sig, fordi det stadig er Forhørsprotokollerne, hvorefter Dommen skal fældes, men

og en Betyggelse ligger der dog i, at det bliver andre Dommere, som faa med Sagen at gøre. I militære Sager er der ikke nogen Appel — mærkelig nok kan der i de mange smaa — ja, det kan for Resten ogsaa være større — civile Sager, som paadømmes af Krigsretter, finde Appel Sted, men i kriminelle Sager kendes der ikke til Appel. Man har noget, som hedder "Remission", d. v. s. Indsendelse til Generalauditoren, som jo er en administrativ Embedsmand. Visse betydelige Sager skulle og andre kunne indsendes til ham til Erklæring. Dette er imidlertid ikke tilstrækkelig Betyggelse; Generalauditoren har selv erkendt under Forhandlingen i Landstinget for 2 Aar siden, at det kan man ikke kalde Appel, og han mener ogsaa, at det er i Strid med Grundlovens Forordning om, at den dømmende Magt skal være hos Domstolene, at man her ikke kender anden Betyggelse end denne Indsendelse til Generalauditoren, fra ham til Krigsministeriet og fra Krigsministeriet til Kongen, thi det er og bliver dog kun "den udøvende Magt" og ikke Domstolene. Det er, som sagt, noget, som Generalauditoren selv meget stærkt har henledet Opmærksomheden paa. Der fremkommer for Resten en anden Mærkelighed ved Generalauditorens Myndighed i disse Sager, idet han, naar han faar en Sag remitteret, kan gaa to Veje: Han kan kassere Dommen, hvorefter følger Hjemvisning til ny Paakendelse, dels af formelle Grunde, enten fordi den er paakendt ved en forkert Krigsret, eller fordi der er fulgt en formelt gal Fremgangsmaade, men han kan ogsaa — og det er et meget saart Punkt i den militære Retspleje i Strid med alle Grundsaetninger i den civile Retspleje — sende den tilbage til Paakendelse af den samme Krigsret, naar denne efter hans Mening har dømt i Strid med Lovens klare Regler. Han kan altsaa sætte sig til Dømer over Krigsretten og sige, at dens Dom er i Strid med Loven. Det er jo altid Høj over Høj, og naar man saa blot havde Mod til at lade Generalauditoren udtale sin Mening og lade den gaa for hans egen Regning og Risiko, saa var der dog Mening i det. Men her er det saaledes, at man tillægger ikke hans Mening nogen Betydning i og for sig, man udgiver ikke den som Dom, det har man maasse ikke tilstræk-